

Aan Veiligheidsberaad	Portefeuillehouder 5.1.2e	Agendapunt 6
Van Voorzitter	Adviseur 5.1.2e	Datum vergadering 11-1-2021

Voorstel

Het Veiligheidsberaad wordt gevraagd:

- > In te stemmen met de opdracht om scenario's en bestuurlijke handreikingen te laten ontwikkelen in samenwerking met het Rijk.
- > Zich een oordeel te vormen over de optionele thema's die benoemd zijn in de notitie en die een plaats zouden kunnen krijgen in de ontwikkeling van scenario's en bestuurlijke handelingsperspectieven;
- > Het IFV opdracht te geven scenario's en daarop gebaseerde bestuurlijke handelingsperspectieven te ontwikkelen, samen met het COT Instituut voor Veiligheids- en crisismanagement en samen met het Rijk (NCTV/ programmadirectie COVID-19);
- > Het IFV verzoeken hierbij afstemming te zoeken met in ieder geval de directeuren veiligheidsregio (verenigd in de RCDV en de VNG);
- > Het IFV verzoeken de eerste opbrengsten uiterlijk medio februari 2021 op te leveren voor bespreking in het Veiligheidsberaad.
- > De bijdrage van het Veiligheidsberaad in de kosten voor dit onderzoek te maximeren op EURO 5.1.2b (ex BTW), en deze kosten te onttrekken aan het werkbudget van het Veiligheidsberaad.

Onderwerp: scenario's corona-aanpak 2021**Aanleiding**

Met de start van het vaccinatieprogramma breekt ook in Nederland een nieuwe fase aan in de bestrijding van het coronavirus. Alhoewel de huidige situatie geen aanleiding geeft tot vroegtijdig optimisme, is het wel zaak om als bestuurders alvast na te denken over de komende twee tot drie maanden. In het Veiligheidsberaad is op meerdere momenten aandacht gevraagd voor het ontwikkelen van perspectieven en scenario's. Deze perspectieven zijn nodig om ook in deze nieuwe fase invulling te kunnen geven aan de bestrijding van de crisis. Hier ligt een gezamenlijke verantwoordelijkheid van voorzitters veiligheidsregio en burgemeesters. Er is een aantal thema's te voorzien waarop scenario's ontwikkeld zouden kunnen worden in relatie tot bestuurlijke handelingsperspectieven voor de korte en middellange termijn. Vanzelfsprekend is samenwerking met bestaande initiatieven op Rijksniveau cruciaal. In deze notitie wordt een aantal mogelijke thema's benoemd.

Toelichting

In de komende twee tot drie maanden zijn een aantal situaties en mogelijke knelpunten te voorzien, die bestuurlijk relevant zijn. Het gaat hierbij om onderstaande optionele thema's, waarbij voor de ontwikkeling van scenario's en bestuurlijke handelingsperspectieven de nadruk

zou kunnen liggen op de verantwoordelijkheden in relatie tot de virusbestrijding, handhaving en openbare orde en veiligheid.

- > Het *vaccineren* vormt een belangrijke nieuwe fase in de bestrijding van het virus en daarmee naar een versoepeling van maatregelen. Het vaccineren kan echter ook nieuwe problemen opleveren die bestuurlijk geadresseerd moeten worden. Er kan bijvoorbeeld spanning ontstaan tussen enerzijds het naleven van de coronamaatregelen (en het toezicht daarop) en de roep om versoepeling voor gevaccineerden. Daarnaast zijn andere aspecten denkbaar die spanningen kunnen doen toenemen, bijvoorbeeld plotselinge (onverklaarbare) overlijdensgevallen; te late leveringen van vaccinaties; fouten bij het prikken; nieuwe discussies over doelgroepen ed.: spanningen die kunnen leiden tot maatschappelijke polarisatie, en die daarmee bestuurlijk relevant zijn.
- > *Bestuurlijke verhoudingen en verantwoordelijkheden* – Waar ligt nu de komende weken en maanden het bestuurlijk zwaartepunt in de verhoudingen tussen het Rijk en de veiligheidsregio's/gemeenten. Hoe wordt hier vorm en inhoud aan gegeven als straks of op termijn de besmettingscijfers omlaag gaan? Hoeveel accentverschillen tussen gemeenten zijn dan acceptabel? Bieden de eerder door het Veiligheidsberaad en de VNG vastgestelde beleidskaders op dit punt, voldoende houvast?
- > Eenduidige *afschalingsstrategie* in relatie tot de routekaart, in relatie tot mogelijke regionale differentiatie en in relatie tot GRIP.
- > *Overbelasting in de zorg en andere (vitale) sectoren* – De zorgsector maar ook personen in andere sectoren werken al vele maanden in 'blessuretijd'. Wat gaat dat op korte en middellange termijn betekenen? Komt de continuïteit van vitale sectoren en de veiligheidsregio's in gevaar? Bijvoorbeeld voor de beschikbaarheid van zorg, wetende dat in het afgelopen jaar een enorm stuwmeer is gevormd van patiënten die vanwege de coronapandemie niet behandeld zijn.
- > *Tweedeling* – Ook kan er op korte of langere termijn een verdere tweedeling in de samenleving ontstaan tussen bijvoorbeeld mensen die door de crisis een (financieel en/of psychologisch) trauma hebben opgelopen en diegenen die de crisis goed hebben doorstaan. Het is een bekend gegeven dat diegenen die al het meest kansarm waren, over het algemeen als gevolg van een crisis de grootste 'deuken' oplopen. Wat betekent dat voor de (lokale) samenleving in termen van veerkracht? Hoe kunnen decentrale overheden hier oog voor houden in relatie tot de corona aanpak?
- > *Polarisatie* – Op allerlei manieren kunnen groepen die zich niet gehoord weten of andere wensen hebben, zich laten gelden, zeker nu er in maart Tweede Kamerverkiezingen zullen plaatsvinden. Wat betekent dit voor de decentrale overheden?

Het zal duidelijk zijn dat bij het nadenken over en formuleren van aandachtspunten het goed is ook de tijdshorizon daarbij te beschouwen. Sommige zaken spelen al feitelijk in het hier-en-nu; terwijl andere mogelijk pas over een aantal weken of enkele maanden zullen spelen, terwijl er ook zaken zijn die een nog langere tijdshorizon zullen kennen.

Samenhang

De specifieke invalshoek van het voorliggende voorstel is gericht op scenario's en bestuurlijke handelingsperspectieven voor voorzitters veiligheidsregio en burgemeesters. Tegelijk is sprake van inhoudelijke samenhang met enkele thema's van de interdepartementale programmadirectie covid-19, en met de impactanalyses die door de VNG worden opgesteld. Het is dan ook een expliciet onderdeel van de opdracht aan het IFV om met deze partijen

afstemming te zoeken, en waar mogelijk aansluiting. Voorkomen moet worden dat er op verschillende plaatsen dezelfde dingen gedaan worden.

Aanpak en resultaat

Bij het onderzoek zal worden voortgeborduurd op de COVID-19 scenario-update 2021 die is opgesteld door het LOT-C met de betrokkenheid van diverse partijen waaronder veiligheidsregio's, Landelijke Eenheid Politie, Actiz, Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS), LNAZ, GGD, RIVM, LOCC, TOC en VNG. Verder zal uiteraard gebruik worden gemaakt van de informatie die door instituten en organisaties zoals RIVM, SCP e.a. inmiddels is verzameld. Deze scenario's vormen de basis voor een aantal aandachtspunten en handreikingen die bestuurders (voorzitter veiligheidsregio en burgemeester) en operationeel verantwoordelijken handelingsperspectief kunnen bieden bij het maken van hun keuzes en het te voeren beleid voor de komende maanden.

Als resultaat van het onderzoek in deze fase worden scenario's en handelingsperspectieven opgeleverd voor bestuurders.

Tijdsplanning

Naar verwachting zullen de eerste producten binnen drie weken opgeleverd kunnen worden aan het Veiligheidsberaad.

Consequenties

Voor dit onderzoek wordt maximaal 5.1.2b euro onttrokken aan het werkbudget van het Veiligheidsberaad.

Vervolg

De concrete uitwerking van deze opdracht wordt uiterlijk 15 januari 2021 gedeeld met de opdrachtgever, gelijktijdig met de definitieve planning.

De resultaten van deze opdracht worden uiterlijk medio februari 2021 geagendeerd in het Veiligheidsberaad.

Advies en besluitvorming

Historie

Gremium	Datum	Inhoud besluit
Veiligheidsberaad	11-01-2021	